

SE – 151

II Semester B.C.A./B.H.M. Examination, June/July 2025

(SEP Scheme)

LANGUAGE SAMSKRITAM – II

Harshacharitam I Uchwasa, Grammar and Translation, Comprehension

Time : 3 Hours

Max. Marks : 80

Instructions : 1) Answer in **Sanskritam/Kannada/English**.

2) Answer Question No. I, VI, VII, VIII in **Sanskritam** only.

I. समीचीनम् उत्तरं चित्वा लिखत । (10×1=10)

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

Choose and write the correct answer.

1) दशकुमारचरितस्य कर्ता कः ?

अ) भासः आ) दण्डी इ) बाणः ई) कालिदासः

2) कादम्बरी ग्रन्थस्य कर्ता कः ?

अ) भारविः आ) दण्डी इ) बाणभट्टः ई) व्यासः

3) बाणभट्टस्य जन्मस्थानं किम् ?

अ) प्रीतिकूटः आ) चित्रकूटः इ) कालकूटः ई) महाकूटः

4) बाणभट्टस्य पिता कः ?

अ) भानुचन्द्रः आ) चन्द्रभानुः इ) चित्रभानुः ई) विचित्रभानुः

5) प्रकृत्या अतिरोषणः मुनिः कः ?

अ) अत्रिः आ) दुर्वासा इ) अगस्त्यः ई) विश्वामित्रः

6) अत्रेः तनयः कः ?

अ) वामनः आ) अगस्त्यः इ) दुर्वासा ई) भारद्वाजः

7) तारापतिः कः ?

अ) सूर्यः आ) चन्द्रः इ) अग्निः ई) वरुणः

8) शापोदकं कः विसर्ज ?

अ) शिवः आ) विश्वामित्रः इ) वसिष्ठः ई) दुर्वासा

9) सर्वतपसां मूलं किम् ?

अ) दानं आ) क्षमा इ) द्वेषः ई) भेदः

10) सप्तसागरमहिषी का ?

अ) यमुना आ) मन्दाकिनी इ) कावेरी ई) भद्रा

P.T.O.

Scanned with OKEN Scanner

(1×10=10)

II. एकस्य प्रश्नस्य प्रबन्धरूपेण उत्तरं लिखत ।

ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಪ್ರಬಂಧ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

Write an essay on **any one** of the following.

1) प्रसिद्ध गद्यकाव्यानि अधिकृत्य लिखत ।

ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಗದ್ಯ ಕಾವ್ಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಬರೆಯಿರಿ.

Write about popular prose literature.

2) दुर्वासामुनेः शापवृत्तान्तं लिखत ।

ದುರ್ವಾಸ ಮುನಿಯ ಶಾಪವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ಕುರಿತು ಬರೆಯಿರಿ.

Write about the curse incident of Sage Durvasa.

(2×4=8)

III. द्वयोः लघुटिप्पणीं लिखत ।

ಎರಡಕ್ಕೆ ಲಘು ಟಿಪ್ಪಣಿಯನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

Write short notes on **any two** of the following.

1) हर्षचरितम् ।

2) सावित्री ।

3) ब्रह्मसभा ।

4) सरस्वती ।

IV. एकस्य गद्यभागस्य अनुवादं कुरुत ।

(1×10=10)

ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಗದ್ಯಭಾಗದ ಅನುವಾದವನ್ನು ಮಾಡಿರಿ.

Translate **any one** of the prose passage.

एवमनुश्रूयते-पुरा किल भगवान्स्वलोकमधितिष्ठन्परमेष्ठी विकासिनि पद्मविष्टरे समुपविष्टः सुनासीरप्रमुखैः
गीर्वाणैः परिवृते ब्रह्मोद्याः कथाः कुर्वन्नन्याश्च निरवद्या विद्यागोष्ठीर्भावयन् कदाचित् आसाश्चक्रे । तथासीनं
च तं त्रिभुवनप्रतीक्षं मनुदक्षचाक्षुषप्रभृतयः प्रजापतयः सर्वे च सप्तर्षिपुरः सरा महर्षयः सिषेविरे ।

अथवा/ಅಥವಾ/OR

ततो 'मर्षय भगवन्, अभूमिरेषा शापस्य' इत्यनुनाथ्यमनोपि विबुधैः, 'उपध्याय, स्वलितमेकं क्षमस्व'
इति बद्धाञ्जलिपुटैः प्रसाद्यमानोपि स्वशिष्यैः, 'पुत्र, मा कृथास्तपसः प्रत्यूहम्' इति निवार्यमाणोप्यत्रिणा,
रोषावेशविवशो दुर्वासाः 'दुर्विनीते, व्यपनयसि ते विद्याजनितामुन्नतिमिमाम्, अधस्ताद्गच्छ मर्त्यलोकम्'
इत्युक्त्वा तच्छापोदकं विससर्ज ।

V. चतुर्णां वाक्यानां ससन्दर्भं विवृणुत ।

(4×4=16)

ಯಾವುದಾದರೂ ನಾಲ್ಕು ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಭ ಸಹಿತ ವಿವರಿಸಿ.

Annotate **any four** sentences.

- 1) त्रैलोक्यनगररम्भमूलस्तम्भाय शम्भवे ।
- 2) केचिदपचितिभञ्जि यजुंष्यपठन् ।
- 3) सामगायन् क्रोधान्धो विस्वरमकरोत् ।
- 4) देवी सरस्वती श्रुत्वा जहास ।
- 5) पुत्र मा कृथाः तपसः प्रत्यूहम् ।
- 6) क्षमा हि मूलं सर्वतपसाम् ।

VI. व्याकरणम् ।

अ) वाक्यदोषान् परिहरत । (पञ्चानामेव)

(5×1=5)

- 1) जलस्य विना मीनाः न जीवन्ति ।
- 2) चन्द्रस्य अन्तरा रात्रिः न शोभते ।
- 3) मातुः सार्धं पुत्री चलचित्रं गच्छति ।
- 4) देवालयस्य परितः उद्यानम् अस्ति ।
- 5) कृष्णस्य नवनीतं रोचते ।
- 6) श्रीरामं नमः ।
- 7) सः चोरं बिभेति ।
- 8) सः पाठं पठामि ।

आ) अधोलिखितानां समासानाम् उदाहरणं लिखत । (पञ्चानामेव)

(5×1=5)

- 1) अव्ययीभावः
- 2) बहुव्रीहिः
- 3) कर्मधारयः
- 4) द्वन्द्वः
- 5) द्विगुः
- 6) षष्ठी तत्पुरुषः
- 7) नञ् तत्पुरुषः
- 8) चतुर्थी तत्पुरुषः ।

VII. संस्कृत भाषया अनुवदत ।

(1×6=6)

ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಗೆ ಅನುವಾದಿಸಿರಿ.

Translate into Samskritam.

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ದೇವರುಗಳನ್ನು ಪೂಜಿಸುವವರಿದ್ದಾರೆ. ನೂರಾರು ಹೆಸರುಗಳಿದ್ದರೂ, ದೇವರು ಒಬ್ಬನೇ ಇರುವನು. ಆದುದರಿಂದ ಭಕ್ತರಲ್ಲಿ, ದೇವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ದ್ವೇಷ ಕೂಡದು. ಅನ್ಯದೇವ ಭಕ್ತನನ್ನು ದ್ವೇಷಿಸುವುದು ಅಧರ್ಮ. ಆಕಾಶದಿಂದ ಬಿದ್ದ ನೀರು ಸಮುದ್ರವನ್ನೇ ಸೇರುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಎಲ್ಲ ದೇವರ ಪೂಜೆಯೂ ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನೇ ಸೇರುತ್ತದೆ.

There are people worshipping different Gods in Bharat. Though there are hundred of names, there is only one God. Therefore there should not be hatred among the devotees of other Gods. Hatring the devotee of another God is not righteous. The water falling from the sky joins the ocean. The worship of all Gods reaches the over Lord.

VIII. इमं परिच्छेदं पठित्वा प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत ।

(5×2=10)

आसीत् पुरा मगधेषु कश्चित् मूर्खः । तस्य प्रियतमं वस्तु तदीयः शुनकः । सः शुनकः वर्णेन कृष्णः, रूपेण भीकरः च आसीत् । कदाचित् मूर्खः एवम् अचिन्तयत् - 'हन्त कृष्णः मम शुनकः रमणीयः न दृश्यते । अतः इमं कथाश्रिदपि धवलीकरिष्यामि' इति । सः शुनकं नदीं नीत्वा पुनः पुनः नितान्तं प्रक्षालयामास । तथापि सः शुनकः श्वेतः न बभूव ।

प्रश्ना :

- 1) मूर्खः कुत्र आसीत् ?
- 2) मूर्खस्य प्रियतमं वस्तु किम् ?
- 3) शुनकः कीदृशः आसीत् ?
- 4) मूर्खः शुनकं किं कर्तुम् अचिन्तयत् ?
- 5) शुनकं नदीं नीत्वा मूर्खः किम् अकरोत् ?